

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta tas-6 ta' Novembru, 2013

Citazzjoni Numru. 719/2006

Raymond Bartolo (karta ta' l-identita` numru 100659 (M)) u martu Catherine Bartolo (karta ta' l-identita` numru 78260 (M)) f'isimhom proprju u l-istess Raymond Bartolo (karta ta' l-identita` numru 100659 (M) bhala direttur ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` kummercjali *Umbrella Company Limited* (C – 36326)

vs

Frank Cachia f'ismu proprju u ghan-nom u in rappresentanza tas-socjeta` kummercjali *A.G. Ventures Limited* (C – 17492)

Il-Qorti,

1.0. Rat ir-rikors guramentat promotur datat it-3 t'Awwissu, 2006, li permezz tieghu r-rikorrenti fuq indikati sintetikament esponew is-segwenti:

- 1.1 Illi r-rikorrenti Raymond u Catherine Bartolo intendew jifthu stabbiliment kummercjali fi Triq il-Mazzola, Bugibba, liema stabbiliment kellu jigi operat mis-socjeta` *Umbrella Company Limited* kostitwita appozitament ghal dan l-iskop;
- 1.2 Illi ghalhekk ir-rikorrenti indikati fil-paragrafu precedenti krew il-fond *Sounds fl-imsemmija* Triq il-Mazzola, Bugibba, minghand Paul u Josephine konjugi Zammit, flimkien m'appartament adjacenti, *Flat 1, Mayfair Flats*, fl-istess triq, li kellu jservi ta' store;
- 1.3 Illi z-zewg kirjiet fuq indikati saru permezz ta' zewg (2) skritturi privati rispettivament datati I-11 ta' Jannar u I-5 t'Awwissu, it-tnejn tal-2005, (ara fol 6 u 10);
- 1.4 Illi r-rikorrenti hallsu wkoll l-permessi u licenzji relativi fuq il-hanut *de quo*;
- 1.5 Illi *di più*, ir-rikorrenti inkorrew spejjez ingenti biex jirristrutturaw u jabbellixxu l-imsemmi hanut, liema xogħlijiet gew fdati f'idejn *Island Turnkey Company Limited*;
- 1.6 Illi l-hlas ghall-istess xogħlijiet strutturali u t'abbellimenti ammonta għal wieħed u ghoxrin elf, mitejn u sitta u tmenin Lira Maltin, (LM21,286.00), li thallsu mir-rikorrenti lill-istess socjeta` appaltatrici;
- 1.7 Illi r-rikorrenti ingaggaw lill-intimat biex jiproksura l-mobbli, oggetti u servizzi necessarji biex il-hanut jew "bar" ikun jista' jinfetah ghall-publiku;
- 1.8 Illi għal dan il-ghan, maz-zmien ir-rikorrenti hallsu lill-intimat l-ammont ta' tlieta u tletin elf, tmien mijha u tnejn u erbghin Lira Maltin, (LM33,842.00), f'diversi pagamenti;
- 1.9 Illi l-intimat pero` ma eżegwiex l-inkarigu tieghu *in bona fede* stante li r-rikorrenti ma gewx suppli b'dak pattwit u li għaliex kienu hallsu;

1.10 Illi ghalhekk l-intimat hu obbligat li jrodd lura l-imsemmija flus lilu moghtija;

1.11 Illi konsegwenza tal-inadempjenza tal-intimat, il-“bar” baqa’ ma nfetahx u b’hekk ir-rikorrenti sofrew danni ohra ingenti fosthom:

1.11.1. Hlasijiet ta’ licenzji u permessi;

1.11.2. Hlasijiet ta’ kirjiet;

1.11.3. Hlasijiet ta’ xoghlijiet strutturali u t’abbellimenti;

1.12. Illi nonostante li l-intimat gie debitament interpellat b’ittra ufficcjali datata s-26 ta’ Mejju, 2006, hu xorta baqa’ inadempjenti;

1.13. Illi ghalhekk ir-rikorrenti kienu kostretti jaderixxu din il-qorti biex l-intimat ikollu opportunita` iwiegeb ghas-segwenti talbiet lil din il-qorti li prevja kull dikjarazzjoni ohra:

1.13.1. Tiddikjara li l-intimat jew min minnhom jirrifondu lir-rikorrenti l-hlasijiet lilu effettwati kif hemm deskriftt;

1.13.2. Tillikwida s-somma dovuta mill-intimati lir-rikorrenti;

1.13.3. Tikkundanna lill-intimati jew min minnhom biex ihallsu s-somma hekk likwidata lir-rikorrenti;

1.13.4. Tiddikjara li l-intimati jew min minnhom huma responsablli għad-danni sofferti mir-rikorrenti rizultat tal-fatt li l-“bar” *de quo* ma nfetahx minhabba fl-agir tal-istess intimati;

1.13.5. Tillikwida s-somma li l-intimati għandhom ihallsu lir-rikorrenti għal dan id-danni, *okkorrendo bl-opra ta’ periti nominandi;*

1.13.6. Tikkundanna lill-intimati jew min minnhom biex ihallsu s-somma hekk likwidata lir-rikorrenti;

1.13.7. Bl-ispejjez kif dedotti fl-istess rikors guramentat promotur kontra l-intimati;

2.0. Rat ir-risposta guramentata datata s-26 ta' Jannar, 2007, li permezz tagħha l-intimati wiegbu sintetikament is-segwenti:

2.1. Illi preliminarjament, l-ewwel tlett (3) talbiet huma insostenibbli stante li mhux car jekk it-talba hijiex ghall-likwidazzjoni jew rifuzjoni, u jekk hi ta' rifusjoni, kemm hu l-ammont mitlub;

2.2. Illi peress li l-intimat Frank Cachia qatt ma nneozja personalment mar-rikorrenti, għandu jigi liberat mill-observanza tal-gudizzju;

2.3. Illi t-talba għal rifusjoni ta' flus imħalla sa hi infodata u għandha tigi respinta bl-ispejjez;

2.4. Illi t-talba li l-intimat ikkawza danni lir-rikorrenti hi wkoll infodata peress li x-xogħol ordnat mir-rikorrenti tlesta u l-istabbiliment kien fi stat li jiftah ghax-xogħol;

2.5. Illi l-ammont allegatament imħallas lill-intimat mir-rikorrenti hu ezagerat;

2.6. Salv eccezzjonijiet ohra;

3. Rat id-digriet ta' din il-qorti diversament preseduta datat it-8 ta' Marzu, 2007, li permezz tieghu innominat il-perit legali hemm indikata, (ara fol 46 u 47);

4. Rat ir-relazzjoni peritali datata l-20 ta' Frar, 2012, (ara fol 514), flimkien mar-risposti in eskussjoni tal-istess perit legali datati t-28 ta' Novembru, 2012, (ara fol 547), u dawk datati t-30 t'Ottubru, 2012, (ara fol 552);

5. Rat l-ordni t'assenjazzjoni datat l-10 ta' Jannar, 2013, li permezz tieghu din il-procedura giet assenjata lil din il-qorti kif issa preseduta, (ara fol 559);

6. Ezaminat id-dokumenti kollha esebiti;
7. Rat ix-xhieda kollha mismugha fl-atti;
8. Semghet it-trattazzjoni orali tal-abбли rappresentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

9.0. Illi fir-relazzjoni tagħha l-perit legali nominata irrelatat sintetikament is-segwenti:

9.1. Illi r-rikorrenti kellhom il-hsieb jigghestixxu “bar” f'Bugibba fl-indirizz fuq indikat bl-isem ta’ “Sounds”, (ara paragrafi numru wiehed punt wiehed (1.1) u wiehed punt tnejn, (1.2), aktar qabel);

9.2. Illi għalhekk krew iz-zewg fondi kif indikat ukoll precedentement, (ara paragrafu wiehed punt tlieta, (1.3) aktar qabel);

9.3. Illi jirrizulta li r-rikorrenti hallsu wkoll il-permessi u licenzji relattivi;

9.4. Illi l-hanut inkera ghall-prezz ta’ tlett elef Lira Maltin, (LM3,000.00), (ara fol 6), oltre l-kera ta’ ghaxar Liri Maltin, (LM10.00), kuljum ghall-ewwel sentejn, li tizdied b'Lira Maltija, (LM1.00), kuljum fit-tielet (3) sena u terga’ tizdied b'Lira Maltija kuljum (LM1.00), fir-raba’ sena, (ara fol 7);

9.5. Illi r-rikorrenti sussegwentement hallew f'idejn in-neputi tagħhom Simon Coleiro biex iqabbad in-nies hu;

9.6. Illi l-imsemmi Coleiro qabbar lil *Island Turnkey Projects* biex ilesti l-“bar” u l-appartament ta’ mieghu, (ara paragrafu numru wiehed punt tnejn, (1.2), aktar qabel);

9.7. Illi sussegwentement l-istess Coleiro inkariga lill-intimat biex jiddisinja in-night club, jalloka l-“bar” u jipprovdi l-affarijiet l-ohra kollha ancillari kif indikat fir-relazzjoni peritali *de quo*, (ara fol 536);

9.8. Illi r-rikorrenti anke rregistraw kumpanija bl-isem ta' *Umbrella Company Limited* bil-ghan li jigghestixxu l-istabbiliment *de quo*;

9.9. Illi r-rikorrenti hallsu diversi fornimenti perjodikament;

9.10. Illi tenut kont tas-suespost il-perit legali in dizamina irrilevat is-segwenti:

9.10.1. Illi r-relazzjoni kontrattwali li zviluppat bejn il-kontendenti hi obbligazzjoni *di fare*;

9.10.2. Illi hawn l-intimat kien obbligat jespleta l-inkarigu lilu moghti b'diligenza u li l-piz biex jipprova li hu effettivament ghamel dan kien jinkombi fuqu;

9.10.3. Illi kif ritenut fil-kaz riprodott a **Vol. XXVII. I. 373**:

“L-imprenditore ha l'obbligo di eseguire bene l'opera comessagli secondo i dettami dell'arte sua e deve prestare almeno una capacità ordinaria”;

9.10.4. Illi *di più*, ghalkemm imprenditur hu tenut jigghestixxi l-kuntratt kif jidhirlu, pero` xorta għandu jezegwieh;

“bene e a redola d'arte e secondo i patti stabbiliti”

U fejn m'hemmx dawn il-patti espressi, l-esekuzzjoni għandha ssir skont l-intenzjoni tal-partijiet, (**Schembri vs Caruana, Prim'Awla tal-Qorti Civili, datata d-9 t'Ottubru, 2003**);

9.10.5. Illi rigward id-danni globali sofferti mir-rikorrenti ghall-hsarat minnhom sofferti u kif rikjamati minnhom fir-rikors promotur, l-istess perit legali wasslet ghall-konkluzjoni li għar-ragunijiet minnha espressi fir-relazzjoni tagħha, l-ammont globali minnhom soffert jammonta għal-mija u tmienja u tletin elf, u erbgha u sebghin Ewro u wiehed u disghin centezmu, (€138,074.91);

Ikkonsidrat:

10. Illi din il-qorti, anke tenut kont tad-domandi in eskussjoni fuq riferiti, (ara paragrafu numru erbgha (4) aktar qabel), m'ghandhiex ragunijiet ghaliex m'ghandhiex tagħmel tagħha l-istess konkluzjonijiet peritali hemm riferiti, (ara fol 543);

DECIDE:

11.0. Illi għaldaqstant, in vista tal-premess, filwaqt li tiddikjara li hi sodisfatta li r-rikorrenti ippovaw il-kaz tagħhom skont il-ligi, tirrespingi r-risposti tal-intimati u allura takkolji l-istess talbiet tar-rikorrenti u konsegwentement;

11.1. Tiddikjara li l-intimati fuq riferiti għandhom jirrifondu lir-rikorrenti l-hlasijiet minnhom effettwati lill-intimati;

11.2. Tillikwida s-somma hekk dovuta kif indikat fil-paragrafu precedenti mill-intimati lir-rikorrenti fl-ammont ta' hamsa u sebghin elf, erba' mijja u sebgha u sittin Ewro u sitta u sittin centezmu, (€75,467.66);

11.3. Tikkundanna lill-intimati *in solidum* biex ihallsu lir-rikorrenti s-somma hekk likwidata fil-paragrafu precedenti;

11.4. Tiddikjara wkoll li l-intimati huma responsabbi għad-danni sofferti mir-rikorrenti rizultat tal-fatt li l-“bar” de quo ma nfetahx minhabba l-agir tal-intimati;

11.5. Tillikwida s-somma hekk dovuta lir-rikorrenti mill-intimati *in solidum* fl-ammont ta' tnejn u sittin elf, sitt mijja u tmien Ewro u sitta u tletin centezmu, (€62,608.36);

11.6. Tikkundanna lill-istess intimati biex *in solidum* ihallsu l-ammont hekk likwidat lill-istess rikorrenti;

11.7. Bi-ispejjez kif dedotti fir-rikkors guramentat promotur u bi-imghaxijiet skont il-ligi mis-26 ta' Mejju, 2006, sad-data tal-effettiv pagament kontra l-istess intimati fuq indikati.

Onor. Imhallef Silvio Meli

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----